

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТУСГАЙ САНГИЙН
2018 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД
ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Агуулга

1	Аудитын гэрчилгээ	2
2	Аудитын тайлан.....	4
2.1.	Оршил.....	4
2.2.	Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага	4
2.3.	Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт	5
2.4.	Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин	5
2.5.	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ	6
2.6.	Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал	7
2.7.	Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар	7
2.8.	Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	7
2.8.1	Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл:	8
2.8.2	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагад хийсэн аудитын дүнгийн талаар	8
2.8.3	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитын дүнгийн талаар.....	8
2.9.	Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	10
2.10.	Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	10
2.11.	Шилэн дансны мэдээлэл	11
2.12.	Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга	11
2.13.	Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл.....	12
3	Менежментийн захидал.....	13
3.1	Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал.....	13
3.2	Урт хугацаат зээл, өглөгтэй холбоотой асуудал	14
3.3	Дотоод хяналттай холбоотой асуудал.....	14
4	Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	16
4.1	Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан.....	16
4.2	Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан.....	17
4.3	Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	18
4.4	Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	19
4.5	Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	20
5.	Аудитын хураангуй тайлангийн хавсралт.....	22

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБООУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНБООУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
БСШУСС	Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайд
ЗГТС	Засгийн газрын тусгай сан

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:62-26-32-30
E-mail: info@audit.gov.mn

ШИНЖЛЭХ УХААН ТЕХНОЛОГИЙН
САНГИЙН ЗАХИРЛЫН ҮҮРЭГ
ГҮЙЦЭТГЭГЧ С.НАМСРАЙЖАВ
ТАНАА

2019.03.25 № 06/604
танай _____-ны № _____-т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Шинжлэх ухаан технологийн сангийн 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлт

Аудитын гол асуудалд дурдсан алдаа, зөрчлийг эс тооцвол Шинжлэх ухаан технологийн сангийн 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж, Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул хязгаарлалттай санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Шинжлэх ухаан технологийн сангийн 2018 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, програм хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Аудитын гол асуудал

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд

- Өмнөх болон тайлант онд хэрэгжүүлж байгаа төслийн 7,324.2 сая төгрөгийн санхүүжилтийг урьдчилж төлсөн зардал дансанд бүртгэсэн ба холбогдох тооцоолол, дэлгэрэнгүй бүртгэлийг хөтлөөгүй,

- Тайлант оны жилийн эцсийн байдлаар авлага 1,302.2 сая төгрөг ба 25.0 хувь буюу 325.1 сая төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй, 5-30 жилийн өмнө үүссэн 100.6 сая төгрөгийн авлагыг барагдуулж ажиллаагүй зэрэг зөрчлүүд нь санхүүгийн тайлангийн оршин байх, эрх ба үүрэг, тохиолдсон байх, иж бүрэн байх, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1-д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН
ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2 Аудитын тайлан

2.1. Оршил

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч С.Намсрайжав Танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн үндсэн хөрөнгө, урт хугацаат зээл, өглөг, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Шинжлэх ухаан технологийн сангийн 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болгосон санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэл Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн гаргасан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2019 оны 3 дугаар сарын 18-наас 2019 оны 3 дугаар сарын 24-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2019 оны 3 дугаар сарын 25-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Үндэсний аудитын газрын Санхүүгийн аудитын газрын аудитор Ц.Энхжаргал, гэрээт аудитор М.Алтанхорол нар гүйцэтгэв.

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Үндэсний аудитын газарт 2019 оны 3 дугаар сарын 18-ны өдрийн 1/16 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт

Аудитын явцад АДБОУС, АОУС, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчимд тулгуурласан төрийн аудитын байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын талаарх бодлого, арга зүйг мөрдөж ажиллав.

Дээрх стандарт, зарчимд нийцүүлж Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам, түүнд тусгасан үе шатны ажлыг гүйцэтгэн, шат шатны чанарын хяналт хийж, холбогдох ажлын баримт материалаар баталгаажуулсан болно.

Аудитыг Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Төсвийн тухай хууль болон Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг гол шалгуур болгож, батлагдсан төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу хэрэгжүүлэв.

2.4. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин

Бид аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу байгууллагын үйл ажиллагаа, түүний гадаад дотоод орчны талаар шаардлагатай хэмжээнд судалж, тэдгээрийн үр дүнг аудитад ашигласан.

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн талаарх ерөнхий мэдээллийг аудитыг төлөвлөх үе шатанд шинэчлэн баримтжуулж, А101 маягтаар баталгаажуулсан болно.

Эрхэм зорилго:

Судалгаа боловсруулалтын ажилд зориулсан хөрөнгийн эх үүсвэрийг бүрдүүлж, үр ашигтай зарцуулах, төслийг оновчтой удирдах замаар шинжлэх ухаан, технологийг хөгжүүлж, Монгол Улсын хөгжилд хувь нэмэр оруулах эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагааны чиг үүргээ хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

Үйл ажиллагааны чиглэл:

Шинжлэх ухаан технологийн сан нь дараах чиглэлээр үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Үүнд:

- Шинжлэх ухаан, технологийн тэргүүлэх чиглэлийн төслүүдийг дэмжин хөгжүүлэх, хуримтлал бий болгох, хөрөнгийн зарцуулалтад хяналт тавих, үр ашгийг нийтийн хүртээл болгоход санхүүгийн баталгаатай эх үүсвэрээр хангах,
- Судалгаа боловсруулалтын ажлын үр дүнг сайжруулах, үйлдвэрлэл үйлчилгээнд нэвтрүүлэх механизмыг бий болгох,
- Эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлын тайлан, эрдмийн зэрэг хамгаалсан диссертацийг фондод хадгалж, Монгол Улсын “Оюуны сан”-г бүрдүүлэх, хамгаалах, сурталчлах, эдийн засгийн эргэлтэд оруулах,
- Гадаадтай хамтарсан төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, гадаад улсын ноу-хау оруулж ирэх, нутагшуулах юм.

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн удирдлага төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хувьд дараах хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын хүрээнд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааг эрхлэн гүйцэтгэж байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль
- Монгол Улсын 2018 оны Төсвийн тухай хууль
- Шинжлэх ухаан, технологийн тухай хууль
- Засгийн газрын 2014 оны 301 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шинжлэх ухаан, технологийн төсөл хэрэгжүүлэх журам”
- Боловсрол, Соёл, Шинжлэх ухааны сайдын 2016 оны А/319 дүгээр тушаалаар баталсан “Шинжлэх ухаан, технологийн төслийн төсөвт өртөг, зардлыг тодорхойлох, түүний зарцуулалтад санхүүгийн хяналт тавих журам”

Тайлант хугацаанд дээрх бодлого, журамд томоохон шинэчлэлт, өөрчлөлт гараагүй болно.

2.5. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалах ёстой гол бодлого, хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм.

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг Сангийн яамнаас авч хэрэгжүүлж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын шинэчлэлт, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцтэй байгаа эсэхийг судалж үзэхэд холбогдох өөрчлөлтүүдийг, шинэчлэн тусгаагүй байна.

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа мэдээллийн технологи, бүртгэл мэдээллийн системийн үйл ажиллагааг үнэлэхэд аудитад мэдээллийн технологийн мэргэжилтэн татан оролцуулах шаардлагагүй гэж үзсэн тул аудитыг томилогдсон баг гүйцэтгэлээ.

Шинжлэх ухаан технологийн сан нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг бэлтгэхдээ цахим “Э-тайлан” програм хангамж ашигладаг байна.

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн үндсэн үйл ажиллагаа, санхүүгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд “Дунд” гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөгүй гэж үзлээ.

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн 2017 оны захирлын тушаалаар санхүүгийн аудиторын орон тоог баталсан ч тайлант онд орон тоон дээр ажилтан авч ажиллуулаагүй байна. Дотоод хяналтыг хэрэгжүүлээгүйгээс санхүү, төсөв, нягтлан бодох бүртгэл, хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудлууд давтан илэрч байна.

Тайлант хугацаанд БСШУСЯ-ны Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газраас тус санд хийсэн аудитын шалгалтаар анхан шатны баримтыг болон нягтлан бодох бүртгэлийг бүрэн хөтөлж байх, харьяа хүрээлэнгүүдийг нэгдсэн удирдлагаар хангаж санхүүгийн сахилга батыг сайжруулах, илүү олгосон томилолтын зардал болон автомашины түрээсийн зардал 19.4 сая төгрөгийг нөхөн төлүүлэх, цаашид алдааг давтан гаргахгүй байх талаар зөвлөмжийг

өгсөн ба шалгалтаар илрүүлсэн алдаа, зөрчлийг танилцуулаагүйгээс зөвлөмжийн биелэлтийг тус яаманд хүргүүлээгүй гэх тайлбартай байна.

2.6. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Аудитын явцад Шинжлэх ухаан технологийн сангийн бэлтгэсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэл нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд байгууллагын гадаад дотоод орчин, дотоод хяналтыг судалж, санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлантай холбоотой эрсдэлтэй асуудлыг илрүүлж, үнэлсэн.

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд эрсдэлийн үнэлгээний урьдчилсан горим хэрэгжүүлэн 7 эрсдэлтэй асуудал тодорхойлж, эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн 7 асуудалд нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж баталгаажуулсан болно.

Аудитын чиглэл тус бүрд хамаарах илрүүлсэн эрсдэлийн жагсаалт, түүний үнэлгээг Б301 маягтаар, эрсдэлтэй асуудлыг сорих аудитын горим, сорил, түүнийг баримтжуулах, нотлох зүйлс цуглуулах арга зүйг Б401, Б402 маягтаар тус тус баримтжуулав.

2.7. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлын түвшинг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 2.0 хувиар сонгов.

Энэ нь тус сангийн зарцуулах төсвийн 97.3 хувь буюу 16,707.1 сая төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр батлагдсан тул зардлын гүйлгээг эрсдэлтэй гэж үзсэнтэй холбоотой юм.

Төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлын түвшинг Шинжлэх ухаан технологийн сангийн 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 22,282.3 сая төгрөгийн 2.0 хувь буюу 445.6 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Гүйцэтгэлээр төлөвлөлтийн шатанд тогтоосон материаллаг байдлын түвшинг өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзсэн болно.

Материаллаг байдлын түвшинг суурь үзүүлэлтээс 2.0 хувиар тооцсон нь эрсдэл бага гэж үзсэнтэй холбоотой юм.

2.8. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд эрхлэх асуудлын хүрээний 13 байгууллага, нэгжийн санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 12 байгууллага аудитад хамрагдсан байна.

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн хэлбэрийг дараах хүснэгтээр үзүүлэв.

№	Байгууллагын ангилал	Санал дүгнэлт гаргасан	Аудитын түүвэрт хамрагдсан	Итгэл үзүүлсэн	Аудитад хамрагдаагүй
1	Төсвийн шууд захирагч	8	4	0	1
Дүн		8	4	0	1

Аудитаар 8 санхүүгийн тайланд “Зөрчилгүй” санал дүгнэлт авч, 5 санхүүгийн тайлан аудитын түүвэрт хамрагдахаас 1 санхүүгийн тайлан аудитын түүвэрт хамрагдаагүй байна.

Төсвийн шууд захирагчдын 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн аудитыг Үндэсний аудитын газрын захиалгаар хараат бус аудитын компаниуд гэрээгээр гүйцэтгэсэн байна.

2.8.1 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл:

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 10,618.7 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 0.1 хувь буюу 16.3 сая төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 77.4 хувь буюу 8,215.3 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгч, 22.5 хувь буюу 2,387.1 сая төгрөгийн зөрчлийг засах, давтан гаргахгүй байх зөвлөмжийг хүргүүлээ.

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар илрүүлсэн залруулаагүй алдаа, зөрчил түүний шийдвэрлэлтийг дараах хүснэгтээр нэгтгэн үзүүлэв.

(сая төгрөг)

№	Байгууллагын ангилал	Залруулаагүй алдаа, зөрчил		Үүнээс:									
				Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах санал		Хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Төсвийн шууд захирагч	32	1,019.0	4	16.3	5	452.5	23	550.2	-	-	-	-
2	ЗГТС	5	9,599.7	-	-	2	7,762.8	3	1,836.9	-	-	-	-
Дүн		37	10,618.7	4	16.3	7	8,215.3	26	2,387.1	-	-	-	-

2.8.2 Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагад хийсэн аудитын дүнгийн талаар

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 1,019.0 сая төгрөгийн 32 зөрчил илрүүлснээс 16.3 сая төгрөгийн зөрчилд 4 төлбөрийн акт тогтоож, 452.5 сая төгрөгийн 5 зөрчилд албан шаардлага хүргүүлж, 550.2 сая төгрөгийн 23 зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

2.8.3 Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитын дүнгийн талаар

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд тогтоосон эрсдэл тус бүрд хэрэгжүүлсэн горим сорилын гол үр дүнгийн талаар дор нэгтгэн тэмдэглэв.

Эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн аудитын 3 чиглэлээр 7 горим сорил гүйцэтгэж, үнэлэхэд 7 асуудлыг алдаа, зөрчилтэйд тооцож шийдвэрлэлээ.

Аудитаар илрүүлсэн залруулаагүй алдаа, зөрчилтэй асуудлыг В501 маягтаар нэгтгэж, баримтжуулсан бөгөөд байгууллагын удирдлага болон холбогдох албан тушаалтнуудад танилцуулж, баталгаажуулсан.

Зөвлөмж өгөх асуудлыг Менежментийн захидалд тусгаж, бусад хэлбэрээр шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчилтэй асуудлын дэлгэрэнгүйг дараах заалтад хураангуйлан тэмдэглэв. Үүнд:

Асуудал 1: Урьдчилж төлсөн зардлын талаар

Шинжлэх ухаан технологийн сан нь 1-3 жилийн хугацаатай хэрэгждэг төслийн санхүүжилтийг урьдчилж төлсөн зардал дансанд хуримлуулан бүртгэж байна. Тайлант онд хуримтлуулан бүртгэсэн 7,324.2 сая төгрөгийн урьдчилж төлсөн зардлын тооцоо, дэлгэрэнгүй бүртгэлийг хөтлөөгүй байна.

Энэ зөрчил нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1-т "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", 14 дүгээр зүйлийн 14.3-т "Нягтлан бодох бүртгэлийн мэдээлэл боловсруулах ажиллагааг дараах дарааллаар гүйцэтгэнэ", 14.3.3-т "дэлгэрэнгүй болон ерөнхий данс хөтлөх", 14.3.4-т "ажил, гүйлгээний мэдээ гаргах", 14.3.5-д "санхүүгийн тайлан гаргах", Боловсрол, Соёл, Шинжлэх ухааны сайдын 2016 оны А/319 дүгээр тушаалаар баталсан "Шинжлэх ухаан, технологийн төслийн төсөвт өртөг, зардлыг тодорхойлох, түүний зарцуулалтад санхүүгийн хяналт тавих журам"-ын 4.1-д "Төслийн санхүүжилтийн зарцуулалт, үр дүнгийн хэрэгжилтийн явц, гүйцэтгэлд санхүүжүүлэгч ... хяналт тавина" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдэл: Төслийн урьдчилж төлсөн зардлын тооцооны дэлгэрэнгүй бүртгэл хөтлөх, зарцуулалтад хяналт тавьж ажиллах талаар албан шаардлага өгөх.

Асуудал 2: Авлага, өглөгийн талаар

Тайлант оны жилийн эцсийн байдлаар 1,302.2 сая төгрөгийн авлага, 602.3 сая төгрөгийн өглөгийн үлдэгдэлтэй бөгөөд авлагын 78.2 хувь буюу 1,018.8 сая төгрөг, өглөгийн 24.7 хувь буюу 149.1 сая төгрөгийн тооцоог түүвэрлэн үзэхэд 438.6 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэн. Үүнд:

Ургамал газар тариалангийн хүрээлэн нь 43.8 хувь буюу 160.3 сая төгрөгийн авлагыг, 3.9 хувь буюу 12.9 сая төгрөгийн өглөгийг тооцоо нийлж, баталгаажуулаагүй байна.

Тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй 160.3 сая төгрөгийн авлагаас 50.9 хувь буюу 81.6 сая төгрөгийн авлагын эзэн холбогдогч тодорхойгүй, татан буугдсан аж ахуйн нэгжтэй холбоотой байна. Үүнд:

- ✓ Эзэн холбогдогч тодорхойгүй 31 иргэн, 1 байгууллагын авлага 9.9 хувь буюу 36.3 сая төгрөг,
- ✓ Татан буугдсан аж ахуйн нэгжтэй холбоотой авлага 12.4 хувь буюу 45.3 сая төгрөг,

Тус хүрээлэнгийн нийт авлагын 27.5 хувь буюу 100.6 сая төгрөгийн авлага 1987-2013 оны хооронд үүссэн байна. Үүнд:

- ✓ 20-30 жилийн өмнө үүссэн авлага 3.3 хувь буюу 11.9 сая төгрөг,
- ✓ 10-20 жилийн өмнө үүссэн авлага 17.9 хувь буюу 65.7 сая төгрөг,
- ✓ 5-10 жилийн өмнө үүссэн авлага 6.3 хувь буюу 23.0 сая төгрөг,

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн авлага 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар 633.7 сая төгрөг бөгөөд 24.4 хувь буюу 154.6 сая төгрөгийн авлагыг шийдүүлэхээр шүүхэд шилжүүлсэн боловч баримтууд шаардлага хангаагүйгээс татгалзсан, 1.6 хувь буюу 10.2 сая төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлж, актаар баталгаажуулаагүй байна.

Тус сан нь 42.7 хувь буюу 270.9 сая төгрөгийн авлагыг шүүхэд шилжүүлсэн ба шийдвэрлэх шатандаа явж байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах ...”, 20.2.6-д “... бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдэл: Авлагыг баталгаажуулж, барагдуулах ажлыг холбогдох хууль, дүрэм журмын дагуу зохион байгуулах талаар албан шаардлага өгөх,

2.9. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар цалингийн тооцоолол, хөрөнгийн дахин үнэлгээ, хяналтын зардлын зарцуулалтын талаар гүйцээн мөшгиж амжаагүй тул дараагийн аудитаар авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

Тайлант оны 9 дүгээр сард БСШУСС-д тус сангийн ажиллагсадтай холбоотой гомдол ирсэн ба хэрхэн шийдвэрлэсэн нь тодорхойгүй байна. Уг гомдолд тус санд ажилладаггүй ажилтанд цалинг тооцон олгосон, захирлын зөвлөх нэрийн дор 5 гэрээт ажилтанг авч ажиллуулан цалинжуулсан талаар дурдсан байна.

Иймд гомдолтой холбоотой асуудлыг дээд шатны төсөв захирагчийн дотоод хяналтын нэгж шалган шийдвэрлэх, гэмт хэргийн шинжгүй бол холбогдох хууль, журмын дагуу шийдвэрлэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

2.10. Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Тайлант онд Шинжлэх ухаан технологийн санд 1 хөтөлбөр, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд зориулан 17,166.2 сая төгрөгийн төсөв зарцуулах, үүний 16,707.1 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 459.1 сая төгрөгийг үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлэхээр батлагджээ.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д харуулав.

Улсын төсвөөс санхүүжих эх үүсвэр 16,667.0 сая төгрөг буюу 99.8 хувийн, төсөвт байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих 418.2 сая төгрөг буюу 91.1 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

Нийт зарлага ба цэвэр зээл 17,088.1 сая төгрөг буюу 99.5 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн бараа үйлчилгээний зардлыг 12.2 сая төгрөгөөр буюу 133.3 хувиар хэтрүүлэн зарцуулсан бол цалингийн зардлыг 1.1 хувь буюу 63.0 сая төгрөгөөр хэмнэсэн байна.

Тайлант онд нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 2,416.8 сая төгрөгийг зарцуулсан бөгөөд үүний 67.2 хувь буюу 1,624.0 сая төгрөгийг хандив тусламжийн орлогоос, 19.1 хувь буюу 462.5 сая төгрөгийг дээд шатны төсөв захирагчаас хуваарилсан хөрөнгөөс, 13.7 хувь буюу 330.3 сая төгрөгийг төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон орлогоос санхүүжүүлсэн байна.

2.11. Шилэн дансны мэдээлэл

Шинжлэх ухаан технологийн сан нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийг өөрийн цахим хуудсаар дамжуулан тухай бүр ил тод мэдээлж байх үүрэгтэй.

Шинжлэх ухаан технологийн сан нь шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийг Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын дагуу байршуулан ажиллаж байна.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн тайланг жилийн эцсийн байдлаар бэлтгээгүй байна.

Тус байгууллагын Шилэн дансны тухай хуулиар хүлээсэн үүргийн биелэлтийг төлөвлөсөн хэмжээнд хянаж, баримтжуулсан болно.

2.12. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар 5 зөвлөмж өгснөөс 2 зөвлөмжийг хэрэгжүүлж, 3 зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй ба зөвлөмжийн хэрэгжилт нийт 60 хувийн биелэлттэй байна.

Шинжлэх ухаан технологийн санд санхүүгийн тайланг нэгтгүүлдэг хүрээлэнгүүд хоёрдмол удирдлагатайгаас санхүүгийн сахилга батыг сайжруулах талаар ажлыг зохион байгуулах, Засгийн газрын 2015 оны 27 дугаар тогтоолоор Дулаан техник, үйлдвэрлэлийн экологийн хүрээлэнг Төрийн өмчит үйлдвэрийн газраар тогтоосон ба төсвийн шууд захирагчаар санхүүгийн тайланг бэлтгэн нэгтгүүлдэг асуудлыг дээд шатны төсөв захирагчид тавьж шийдвэрлүүлэх, хандиваар авсан хөрөнгийг холбогдох журмын дагуу үнэлүүлж бүртгэх талаар өгсөн зөвлөмжүүд хэрэгжээгүй байна.

Иймд зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллах талаар албан шаардлага өгөхөөр шийдвэрлэв.

Зөвлөмжийн биелэлтийн талаарх мэдээллийг ажлын баримтаар баталгаажуулж, гүйцэтгэлийг аудитын явцад дахин нягталсан болно.

2.13. Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Бид Шинжлэх ухаан технологийн сангийн 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг АДБОУС-ын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан болон бусад илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүдийг холбогдох хууль, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг байдлын хувьд алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхийг Аудитын гэрчилгээнд тодорхой дурдав.

Аудитын гэрчилгээг энэ тайлангийн 1 дүгээр хэсэгт үзүүлэв.

3 Менежментийн захидал

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудит бүрийн төгсгөлд аудитаар илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг үйлчлүүлэгч, түүний удирдлагад зориулж бэлтгэдэг бөгөөд түүнд санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналын бодлого, үйл ажиллагаа, дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг тусгадаг.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга АДБОУС болон аудитын дүн, дүгнэлтээс урган гарсан болно. Санхүүгийн тайлан, бусад илчлэл тодруулгын талаар санал дүгнэлт гаргахад бидний бодлого, горим зориулагдсан.

Энэ нь Шинжлэх ухаан технологийн сангийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянасан бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын тайланд тусгасан зөвлөмж нь аудит хийх үеийн нөхцөл байдлын талаарх бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг илэрхийлж байгаа болно.

Харин эдгээр зөвлөмжийг та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Менежментийн захидалд дурдсан цаашид санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд шууд бөгөөд материаллаг хэмжээгээр нөлөөлж болзошгүй тул анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

3.1 Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

3.1.1 Илрүүлэлт:

Тайлант хугацаанд 8,734.3 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 171 төсөл хэрэгжиж дууссан байна. Хэрэгжсэн төслийн эрдэм шинжилгээний зардлаас 1,714.1 сая төгрөгийн сэлбэг хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж бэлтгэхээр төсөвлөсөн бөгөөд төслийн зардлаар бэлтгэсэн хөрөнгө болон төслийн үр дүнд бий болсон биет болон биет бус хөрөнгийг бүртгээгүй, дэлгэрэнгүй бүртгэл хөтлөөгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлээ аккруэл сууриар хөтөлнө", 12 дугаар зүйлийн 12.2-т "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг дараах тохиолдолд заавал хийнэ", 12.2.1-д "жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө", Засгийн газрын 2014 оны 301 дүгээр тогтоолоор баталсан 5.3-т "Төсөл хэрэгжүүлэхэд оруулсан хөрөнгө оруулалтын үр дүнд бий болсон үндсэн хөрөнгийг төсөл дууссаны дараа хэрхэн эзэмших талаар гэрээнд тусгана" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

3.1.2 Эрсдэл:

Хөрөнгө шамшигдах, санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх

3.1.3 Өгсөн зөвлөмж:

Эрдэм шинжилгээний зардлаас бэлтгэсэн хөрөнгө болон төслийн үр дүнд бий болсон биет болон биет бус хөрөнгийг бүртгэх, дэлгэрэнгүй бүртгэл хөтлөх

3.1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Зөрчлийг байгууллагын удирдлага, санхүүгийн ажилтанд танилцуулж, асуудлын бүртгэлээр баталгаажуулсан болно.

3.2 Урт хугацаат зээл, өглөгтэй холбоотой асуудал

3.2.1 Илрүүлэлт:

Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн харьяа Дорнод бүсийн эрдэм шинжилгээний хүрээлэн нь Тариалан эрхлэлтийг дэмжих сангаас 2013 онд 110.0 сая төгрөгийн 7 жилийн хугацаатай, эргэн төлөгдөх нөхцөлтэй зээлийг авсан байна.

Тус хүрээлэн нь 2016-2019 онуудад жил бүр 27.5 сая төгрөгийг төлж дуусгах графиктай байсан ч 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар зээлийг огт төлөөгүй байна.

Мал аж ахуйн эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн тайлант оны өглөг жилийн эцсийн байдлаар 39.6 сая төгрөг бөгөөд 32.3 хувь буюу 12.8 сая төгрөгийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Иргэний хуулийн 227 дугаар зүйлийн 227.1-д "Гэрээний нэг тал үүргээ зөрчсөн бол нөгөө тал нь гэрээнээс татгалзсантай холбогдон учирсан хохирлыг арилгуулахаар шаардах эрхтэй",

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д "... бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

3.2.2 Эрсдэл:

Зээлийг хугацаандаа төлөөгүйгээс алданги төлөх, өглөг баталгаажихгүй байх, санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх

3.2.3 Өгсөн зөвлөмж:

Зээлийн гэрээг баримталж ажиллах, өглөгийг тооцоо нийлж актаар баталгаажуулах

3.2.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Зөрчлийг байгууллагын удирдлага, санхүүгийн ажилтанд танилцуулж, асуудлын бүртгэлээр баталгаажуулсан болно.

3.3 Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

3.3.1 Илрүүлэлт:

Хэрэгжиж буй болон хэрэгжсэн төслүүдийн мэдээллийн санг бүрдүүлдэг Мэдээллийн системийн програмтай боловч тус програм нь санхүү бүртгэлийн програмтай уялдаагүй, хэрэгжиж буй болон хэрэгжсэн төслийн санхүүжилт, явц, үр дүнд бүртгэлээр хяналт тавиагүй, хэрэгжиж буй болон хэрэгжсэн төслүүдийн хяналтын зардлын дэлгэрэнгүй бүртгэлийг хөтлөөгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ", 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "... төлбөрийн тооцоог хянах, ажил гүйлгээг гарахаас өмнө хянан баталгаажуулах",

Засгийн газрын 2014 оны 301 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шинжлэх ухаан, технологийн төсөл хэрэгжүүлэх журам"-ын 7.1-д Төслийн ... хэрэгжилтийн явц, хугацаа, үр дүн, үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд нэвтрүүлсэн байдал, санхүүгийн үйл ажиллагаанд эрх бүхий байгууллага хяналт тавина. Хяналтын зардал нь төслийн нийт зардлын нэг хувиас хэтрэхгүй байна" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

3.3.2 Эрсдэл:

Хэрэгжиж буй төслүүдэд санхүүгийн бүртгэлээр тавих хяналт сулрах, санхүүжилтийг давхардуулан олгох

3.3.3 Өгсөн зөвлөмж:

Хэрэгжүүлж буй төслүүдийн мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлж, санхүүгийн бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулах, хяналтын зардлын дэлгэрэнгүй бүртгэл хөтлөх

3.3.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар:

Зөрчлийг байгууллагын удирдлага, санхүүгийн ажилтанд танилцуулж, асуудлын бүртгэлээр баталгаажуулсан болно.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Үндэсний аудитын газарт 2019 оны 9 дүгээр сарын 01-ний дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Тайлангийн үзүүлэлт	2017оны 12-р сарын 31	2018 оны 12-р сарын 31
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	12,391,320.0	14,592,339.8
МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	148,297.1	177,661.6
АВЛАГА	1,306,868.2	1,302,178.4
УРЬДЧИЛГАА	8,717,861.5	10,870,947.1
БАРАА МАТЕРИАЛ	2,218,293.1	2,241,552.7
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	13,266,994.3	47,428,097.0
ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	13,266,994.3	47,428,097.0
Биет хөрөнгө	13,207,607.1	23,468,298.5
Биет бус хөрөнгө	59,387.1	23,959,798.5
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	25,658,314.2	62,020,436.8
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	1,048,108.1	602,269.1
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	663,184.9	283,441.7
Өглөг	186,967.6	266,138.8
Урьдчилж орсон орлого	476,217.2	17,302.9
УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	384,923.2	318,827.4
Урт хугацаат зээл	384,923.2	318,827.4
ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	24,610,206.1	61,418,167.6
Засгийн газрын хувь оролцоо	24,610,206.1	61,418,167.6
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	14,432,729.9	38,325,145.0
Хуримтлагдсан үр дүн	7,370,182.2	9,094,419.3
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,807,294.0	13,998,603.3
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	25,658,314.2	62,020,436.8

4.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Тайлангийн үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	25,814,755.4	23,591,340.5
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	5,436,292.4	2,739,432.3
Нийтлэг татварын бус орлого	5,350,468.4	2,739,432.3
Тусламжийн орлого	85,824.0	0.0
ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	20,378,462.9	20,851,908.2
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	18,395,328.3	22,282,274.8
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	18,395,328.3	22,282,274.8
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	17,323,506.3	22,063,721.8
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	8,016,128.2	7,963,125.4
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	888,231.8	958,547.1
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	669,776.2	689,735.7
Хангамж, бараа материалын зардал	566,627.5	398,462.2
Нормативт зардал	324,502.6	407,336.0
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	194,626.0	174,623.1
Томилолт, зочны зардал	503,729.7	207,948.6
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,933,878.7	8,282,613.2
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,226,005.7	2,981,330.5
ХҮҮ	6,674.5	12,044.3
ТАТААС	1,954.8	2,666.7
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,063,192.7	203,842.0
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	7,419,427.1	1,309,065.8
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	59,879.2	149,778.3
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	1,617.4	124,936.0
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	7,477,688.9	1,333,908.0

4.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Тайлангийн үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	25,062,926.0	23,375,628.7
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	3,511,437.7	2,130,881.1
Нийтлэг татварын бус орлого	3,511,437.7	2,130,881.1
ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	21,551,488.4	21,244,747.6
НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	24,560,174.2	22,638,410.5
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	24,560,174.2	22,638,410.5
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	23,283,487.3	22,257,719.6
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	7,926,888.1	7,913,734.2
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	884,730.3	945,904.2
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	671,278.9	691,540.8
Хангамж, бараа материалын зардал	462,532.5	288,539.1
Нормативт зардал	316,541.6	398,740.0
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	276,202.9	161,569.6
Томилолт, зочны зардал	540,198.9	210,709.9
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,839,031.4	10,701,740.3
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,366,082.7	945,241.5
ХҮҮ	6,674.5	12,044.3
ТАТААС	1,954.8	1,644.7
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,268,057.6	367,001.8
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	502,751.8	737,218.3
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	710,226.2	545,269.6
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	710,226.2	545,269.6
Дотоод эх үүсвэрээр	710,226.2	545,269.6
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(710,226.2)	-545,269.6
САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	(66,938.0)	-162,584.2
САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ	66,938.0	162,584.2
НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	(274,412.4)	29,364.5
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	422,709.6	148,297.1
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	148,297.1	177,661.6

4.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Тайлангийн үзүүлэлт	Нийт дүн	Цөөнхийн хувь оролцоо	Нийт цэвэр хөрөнгө/өмч
2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	16,231,814.9	0.0	16,231,814.9
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	902,924.8	0.0	902,924.8
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	17,134,739.7	0.0	17,134,739.7
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-2,282.5	0.0	-2,282.5
Тайлант үеийн үр дүн	7,477,794.9	0.0	7,477,794.9
2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	24,610,252.1	0.0	24,610,252.1
2018 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	24,610,252.1	0.0	24,610,252.1
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	390,283.1	0.0	390,283.1
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	25,000,535.2	0.0	25,000,535.2
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	33,547,046.1	0.0	33,547,046.1
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	956,691.8	0.0	956,691.8
Тайлант үеийн үр дүн	1,913,894.6	0.0	1,913,894.6
2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	61,418,167.6	0.0	61,418,167.6

4.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү	Хувь
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	17,166,263.0	17,088,138.9	78,124.1	99.5
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	17,166,263.0	17,088,138.9	78,124.1	99.5
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	17,065,181.4	16,992,622.3	72,559.1	99.6
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	5,640,505.3	5,577,532.0	62,973.3	98.9
Үндсэн цалин	4,841,037.1	5,132,798.7	-291,761.6	106.0
Нэмэгдэл	494,319.8	280,256.9	214,062.9	56.7
Унаа хоолны хөнгөлөлт	254,808.4	137,353.9	117,454.5	53.9
Урамшуулал	50,340.0	27,122.6	23,217.4	53.9
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	672,578.7	665,643.6	6,935.1	99.0
Тэтгэврийн даатгал	450,218.6	565,748.1	-115,529.5	125.7
Тэтгэмжийн даатгал	55,589.9	24,000.5	31,589.4	43.2
ҮОМШӨ-ний даатгал	44,472.2	20,093.6	24,378.6	45.2
Ажилгүйдлийн даатгал	11,118.0	-9,200.5	20,318.5	-82.8
Эрүүл мэндийн даатгал	111,180.0	65,002.0	46,178.0	58.5
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	476,772.3	468,284.7	8,487.6	98.2
Гэрэл, цахилгаан	162,513.9	188,259.5	-25,745.6	115.8
Түлш, халаалт	169,768.5	130,847.8	38,920.7	77.1
Цэвэр, бохир ус	34,003.6	38,691.1	-4,687.5	113.8
Байрны түрээс	110,486.3	110,486.3	0.0	100.0
Хангамж, бараа материалын зардал	85,163.0	84,923.6	239.4	99.7
Бичиг хэрэг	9,637.1	12,115.6	-2,478.5	125.7
Тээвэр, шатахуун	11,325.1	10,099.1	1,226.0	89.2
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	46,434.7	44,234.0	2,200.7	95.3
Ном, хэвлэл	7,354.9	6,308.9	1,046.0	85.8
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	719.4	954.0	-234.6	132.6
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,691.8	11,211.9	-1,520.1	115.7
Нормативт зардал	11,727.2	11,721.1	6.1	99.9
Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	7,000.0	7,000.0	0.0	100.0
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,727.2	4,721.1	6.1	99.9
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	68,860.7	68,834.5	26.2	100.0
Багаж, техник, хэрэгсэл	8,360.7	8,360.7	0.0	100.0
Урсгал засвар	60,500.0	60,473.8	26.2	100.0
Томилолт, зочны зардал	53,341.6	51,996.8	1,344.8	97.5
Дотоод албан томилолт	53,341.6	51,996.8	1,344.8	97.5
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,047,091.7	10,042,357.4	4,734.3	100.0

Шинжлэх ухаан технологийн сангийн 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,008,498.5	10,008,423.8	74.7	100.0
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	18,560.0	18,000.0	560.0	97.0
Даатгалын үйлчилгээ	493.4	493.3	0.1	100.0
Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,096.5	1,470.7	625.8	70.2
Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	270.0	237.0	33.00	87.8
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,320.6	4,320.60	0.00	100.0
Газрын төлбөр	12,852.7	9,411.9	3,440.8	73.2
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,140.9	21,328.7	-12,187.8	233.3
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,690.9	19,878.7	-12,187.8	258.5
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,450.0	1,450.0	0.0	100.0
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	101,081.6	95,516.5	5,565.1	94.5
Бусад урсгал шилжүүлэг	101,081.6	95,516.5	5,565.1	94.5
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	101,081.6	95,516.5	5,565.1	94.5
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	-		
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	17,166,263.0	17,085,187.0	81,075.9	99.5
УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	16,707,146.9	16,665,303.0	41,843.9	99.7
Улсын төсвөөс санхүүжих	16,707,146.9	16,665,303.0	41,843.9	99.7
ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	459,116.1	419,884.1	39,232.0	91.5
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	387,615.3	385,676.1	1,939.2	99.5
Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	71,500.8	34,208.9	37,291.9	47.8
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	3,066.5	-	-
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	114.7	-	-
БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	12	12	0.0	100
АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	620	620	0.0	100
Удирдах ажилтан	12	12	0.0	100
Гүйцэтгэх ажилтан	515	515	0.0	100
Үйлчлэх ажилтан	93	93	0.0	100

5. Аудитын хураангуй тайлангийн хавсралт

Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	2018 он	Аудитын нэр:	Санхүүгийн тайлангийн аудит	Аудитын код:	САГ-2019/19/СТА-ЗГТС
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Шинжлэх ухаан технологийн сан			Сая төгрөгөөр	

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
1	Урьдчилж төлсөн зардлын дэлгэрэнгүй бүртгэл хөтлөөгүй	7,324.2	Албан шаардлага	Захирлын үүрэг гүйцэтгэгч	Д.Энхжаргал
				Санхүү, төлөвлөлтийн хэлтсийн дарга	Б.Отгонжаргал
2	Авлага, өглөгийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй, авлага барагдуулаагүй	438.6	Албан шаардлага	Захирлын үүрэг гүйцэтгэгч	Д.Энхжаргал
				Санхүү, төлөвлөлтийн хэлтсийн дарга	Б.Отгонжаргал
3	Хөрөнгийн дэлгэрэнгүй бүртгэл хөтлөөгүй, урт хугацаат зээлийг төлж барагдуулаагүй, дотоод хяналтыг хэрэгжүүлээгүй, бүртгэлээр тавих хяналт сул	1,836.9	Зөвлөмж	Захирлын үүрэг гүйцэтгэгч	Д.Энхжаргал
				Санхүү, төлөвлөлтийн хэлтсийн дарга	Б.Отгонжаргал
Нийт дүн		9,599.7			